

MATĽAEV

Ročník V.

7. 4. 2024

Číslo: 18

DRUHÁ VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

R.: Oslavujme Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.

In 20, 13 - 31

Večer v ten istý prvý deň v týždni, keď boli učeníci zo strachu pred Židmi zhromaždení za zatvorenými dverami, prišiel Ježiš, stal si doprostred a povedal im: „Pokoj vám!“ Ako to povedal, ukázal im ruky a bok. Učeníci sa zaradovali, keď videli Pána.

A znova im povedal: „Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás.“ Keď to povedal, dýchol na nich a hovoril im: „Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané.“ Tomáš, jeden z Dvanástich, nazývaný Didymus, nebol s nimi, keď prišiel Ježiš. Ostatní učeníci mu hovorili: „Videli sme Pána.“

Ale on im povedal: „Ak neuvidím na jeho rukách stopy po klincoch a nevložíim svoj prst do rán po klincoch a nevložíim svoju ruku do jeho boku, neuverím.“

O osem dní boli jeho učeníci zasa vnútri a Tomáš bol s nimi. Prišiel Ježiš, hoci dvere boli zatvorené, stal si doprostred a povedal: „Pokoj vám!“

Potom povedal Tomášovi: „Vlož sem prst a pozri moje ruky! Vystri ruku a vlož ju do môjho boku! A nebud' neveriaci, ale veriaci!“

Tomáš mu odpovedal: „Pán môj a Boh môj!“

Ježiš mu povedal: „Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili.“

Ježiš urobil pred očami svojich učeníkov ešte mnoho iných znamení, ktoré nie sú zapísané v tejto knihe. Ale toto je napísané, aby ste verili, že Ježiš je Mesiáš, Boží Syn, a aby ste vierou mali život v jeho mene.

V textoch Jánovho evanjelia o stretnutí učeníkov so zmŕtvychvstalým Ježišom sa naplňajú Ježišove slová, ktoré vyslovil v jeho veľkej reči pri Poslednej večeri. Ježiš vtedy učeníkom povedal: „Odídem a prídem k vám.“ Jánovo evanjelium v 20. kapitole pre stretnutie učeníkov so Zmŕtvychvstalým nepoužíva sloveso „zjaviť sa“, ale „prísť“ – Ježiš prichádza medzi svojich učeníkov, ktorí boli zhromaždení pospolu.

Zhromaždení sú v prvý deň v týždni, v ten istý prvý deň, v ktorý Ježiš vstal z mŕtvych. Keď prichádza znova, prichádza o osem dní, teda znova v prvý deň v týždni. Zaiste tento text už odráža prax prvých kresťanov zhromažďovať sa na slávenie eucharistie v tento prvý deň týždňa. Text má teda aj istú liturgickú dimenziu. Aj pozdrav „Pokoj vám“ má svoje pevné miesto v liturgii. Je dôležité všimnúť si, že Ježiš prichádza tam, kde je zhromaždené spoločenstvo jeho učeníkov. Prichádza živý a stane si doprostred – stojí v centre zhromaždenia (nie na východe...).

Poznámka o Ježišových rukách a boku má pravdepodobne za cieľ skôr ubezpečiť, že ide o toho istého Ježiša, ktorého učeníci nasledovali, a ktorý bol

ukrižovaný, než hovoriť o fyzických aspektoch Ježišovho tela po jeho zmŕtvychvstaní.

Ten istý Ježiš, ktorého poznali, je medzi nimi živý a prináša im svoje dary, ktoré im v spomínanej reči prisľúbil: „Pokoje vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam.“ A tiež im vravel: „Aj vy ste teraz smutní; ale zasa vás uvidím a vaše srdce sa bude radovať. A vašu radosť vám nik nevezme.“ Teraz, keď ho vidia vzkrieseného sa radujú. Zároveň sa naplňuje jeho prisľub o poslaní Tešiteľa. Teraz prichádza tá chvíľa, kedy sa jeho slová naplňujú: „Dýchol na nich a povedal im: Prijmite Ducha Svätého“. Skrze tento dar jeho učeníci všetkých dôb neostanú ako siroty a Ježiš zostáva s nimi navždy.

Tento dar je však spojený s misiou: „Ako mňa poslal Otec, tak ja posielam vás.“ Toto vyjadrenie je veľmi silné a môžeme ho považovať za centrum perikopy. Boh poslal Ježiša, svojho Syna, aby v ňom zjavil svoju pravú tvár človeku – Ježiš ustanovuje svojich učeníkov ako autorizovaných pokračovateľov v tejto jeho misii – oni sú tak isto poslaní ako Ježiš.

Ježiš bol Jánom Krstiteľom na začiatku svojej misie označený ako: „Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta.“ Učeníci dostávajú misiu, ktorá je charakterizovaná veľmi podobne: „Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané.“ Tak ako je dar Ducha určený pre každého člena spoločenstva jeho učeníkov, tak je aj každý takýto člen poverený touto misiou (hoci nám nič nebráni, aby sme videli skonkretizovanie tejto misie v rámci katolíckej cirkvi aj vo sviatosti zmierenia, ktorá je vysluhovaná vysvätenými služobníkmi Cirkvi, táto misia nie je obmedzená len na túto sviatosť a týchto služobníkov). Keď samotný Ježiš prisľubuje tohto Ducha hovorí o ňom: „Keď príde on, ukáže svetu, čo je hriech, čo spravodlivosť a čo súd. Hriech je, že neveria vo mňa, spravodlivosť, že idem k Otcovi a už ma nevidíte, a súd, že knieža tohto sveta je už odsúdené.“

Kniežaťu tohto sveta je koniec, Ježiš je u Otca, ale skrze Ducha prítomný v spoločenstve jeho učeníkov, ktorí naplňajú svoju misiu odpúšťať, odstraňovať hriechy tým, že privádzajú k viere v Ježiša, ktorý je pravou tvárou Otca. Ak túto misiu naplňať nebudú, hriech bude zadržaný, bude zostávať.

Zdá sa, že v podobných intenciách sa vyjadruje aj príbeh o uzdravení slepého od narodenia. Ten sa končí vyznaním viery uzdraveného slepého v Ježiša: „Verím, Pane“ na čo Ježiš hovorí: „Súdiť som prišiel na tento svet: aby tí, čo nevidia, videli, a tí, čo vidia, aby oslepli.“ Vidieť znamená veriť v Ježiša. A príbeh sa úplne zakončuje slovami: „Začuli to farizeji čo boli pri ňom, a povedali mu: ‚Sme azda aj my slepí?!‘ Ježiš im odpovedal: ‚Keby ste boli slepí, nemali by ste hriech.

Vy však hovoríte: Vidíme. A tak váš hriech ostáva.“ Teda, ich hriech zostáva, lebo neveria v Ježiša. Podobne hovorí Ježiš na inom mieste: „Ak neuveríte, že Ja som, zomriete vo svojich hriechoch.“

Poslanie odpúšťať hriechy teda Ježišovi učeníci naplňajú tým, že druhých privádzajú k viere v Ježiša a k stále hlbšiemu spoločenstvu s ním (k tomu slúži aj sviatosť zmierenia). Nikto predsa zadržávať hriechy nechce, keď Ježiš sám prišiel, aby boli odstránené. Stále však zostáva napätie, že nie všetci, jak Ježišovu misiu, tak misiu jeho učeníkov, prijímajú, a tak ich hriechy ostávajú, sú zadržané.